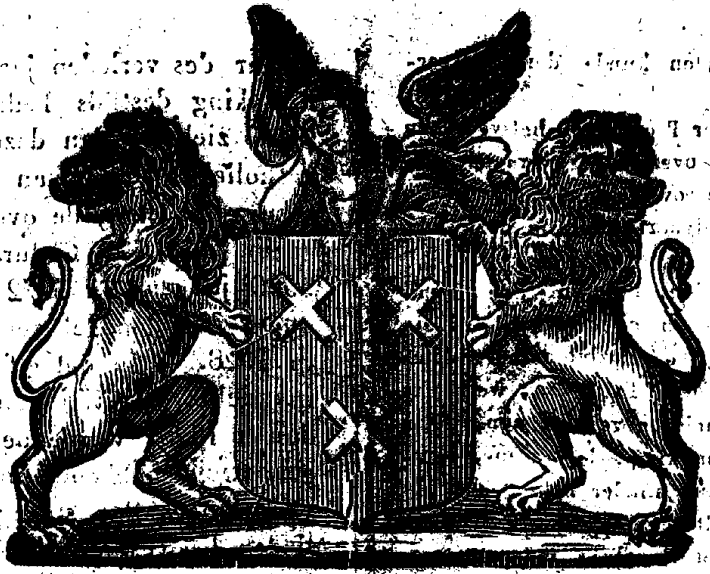

BREDASCHÉ

COURANT

Woensdag

Alle Inzendingen van Brieven, Advertentien, enz., geschieden aan de uitgever, welke haastten men verzoekt op Zegel te stellen.

NEDERLAND

Brabant, — den 12den Julij.

Wij zijn in staat gesteld geworden, de redevoering van Z. Excell. den Gouverneur van Noord-Brabant, bij gelegenheid van de gewone jaarlijksche bijeenkomst van de provinciale Staten, gehouden, onzen lezers mede te deelen; dezelve luidt als volgt:

REDEVOERING van de Staten van Noord-Brabant, uitgesproken door den Gouverneur der Provincie, in de vergadering van 6 Julij 1850.

EDELE GROOT ACHTBARE HEEREN!

Vijf maanden zijn er verstreken, sedert het onzen geëerbiedigden Koning behaagde, mij als Gouverneur aan het hoofd van het Bestuur van dit aanzienlijk Gewest te plaatsen. Naauwelijks was ik in mijnen gewichtigen post getreden, of ik nam de eerste gelegenheid waar, om aan de heeren Leden van het Kollegie van Gedeputeerde Staten te kennen te geven, dat ik niets meerder wilde ter harte nemen, dan om met uwer hulp de Provinciale aangelegenheden te leeren kennen, en dezelve te bevorderen. Ik betuigde aan H. E. G. A., dat ik er prijs op stelde, om behandeld te worden als iemand, die, in zijne roeping, om de uitvoering der Wetten en Koninklijke bevelen te handhaven en de algemeene belangen voortestaan, openhartig en onpartijdig wil te werk gaan.

Van het Kollegie van Gedeputeerde Staten bekwam ik bewijzen van wederzijdse openhartigheid, blijken van ijver en verlichting, en eene standvastige bekwaamheid, die mijne verwachting verre heeft overtroffen; en het is mij niet minder aangenaam, voor U. E. G. A. de getuigenis te kunnen afleggen, dat door de Staten, met wie ik meer bijzonder omgegaan werkzaam ben, mij van zijne ijverige en onvermoeide medewerking de doorslaandste blijken blijft geven.

Daar ik heden voor de eerste maal geroepen ben, om tot de algemeene vergadering der Staten van Noord-Brabant het woord te voeren, zoo is het voor mij eene verheerlijking, en U. E. G. A. dezelfde gevoelens uit te hooren, en daarbij als een mijner vurigste wenschen te kennen te geven, dat eendragt, wederzijds vertrouwen en wederkerige welwillendheid alle onze werkzaamheden kenmerken. Ik heb de overtuiging, dat eens dusdanige eendragtelijke stemming, geene andere dan gunstige gevolgen kan hebben en zelf onafkeerlijk is, om de algemeene belangen der Provincie bevorderlijk te handhaven.

Sedert de vestiging van het Koninkrijk, heeft Noord-Brabant ontgenzegelijk in bloei en welvaart toegenomen, en is dit Gewest, door het daaraan toegevoerde vele belangrijke werken, bevoordeeld geworden; de sedert dat tijdstip aangelegde Kanalen, Sluizen, groote Wegen, enz., waarvan de Koninklijke Provinciale middelen niet hadden kunnen gedragen worden, zijn gelyk met de Koninklijke Majesteits vaderlijke zorgen en van Hoogstetelike behoeftigheid voorzien. Doch het is tevens niet minder waar, dat de behoefte aan middelen, om de uitvoering van de middelen, die daartoe zullen moeten leiden, te kunnen verkrijgen, zullen wij nog menigmaal en langdurende onze toevlugt tot Zijne Majesteit moeten nemen, en den krachtadigen bijstand en de ondersteuning van het Koninkrijk moeten invoeren; doch wij leven gelukkig in een tijdstip en onder een welwillend Opperbestuur, dat ons de gelegenheid, welke sinds zoo vele jaren Noord-Brabant heeft ontbroken, aanbiedt, om ook nu te gunstigen uitslag te kunnen doen.

Een ander oorzak, op de geschiedenis van dit Gewest gelyk tot de eerste helft der 16^e eeuw, gevolgd invallen en verwoestingen der vuren, aan wier hoofd een verwoester was, wiens naam de verwoesting van het laatste nageslacht niet zal ontgaan, werd het meeste deel onzer Dorpen geplunderd en deels verbrand, en de bevolking derzelven verjaagd en

verspreid; gedurende de kort daarna plaats gehad hebbende tachtigjarige stand, was dit ongelukkig Gewest bestendig de kampplaats der wederzijdsche heers, en werd hetzelfde jaarlijk geteisterd en geheel te gronde gebragt. De oorlog eindelijk was de bragt, in eenen zekeren zin, nog meer kwaad te weeg dan de delijke verwoestende oorlogen zelven, en dit wel troostzakeijk wegens de zop drukkende maatregelen en bepalingen, welke werden genomen en uitgevoerd, en die aan dit Gewest alle middelen van opkomst benaant, en den schijn hadden, als of men hetzelfde voor altoos het ongeluk ten proef wilde laten; de veranderde regeeringsvorm had de oederruiking der ingezetenen ten gevolge; de aanzienlijksten en meest gegoeden onder hen vertrokken en verwijderden zich voor altijd, en alle welvaart was van hier verbannen.

De politieke bestemming, als een gevolg van den Utrechtschen vrede, aan dit gewest gegeven, was voor hetzelfde ongunstiger. Buiten de zeven Vereenigde Provinciën gelegen, werd het door deze als waaigewest behandeld, van vertegenwoordiging verstoken, en moest het tot voortaan tegen Oostenrijk en Frankrijk verstellen; alles, wat welvaart bevorderde of vermeederen kon, werd schandelijk verzuimd of opzettelijk tegen gewekt, en om, ingeval van oorlog, het den vijanden meer bezwaarlijk te maken en hen hier minder resources te doen vinden, had de voornamste staatkunde dit oord tot eene woestij gedoemd.

De hierop gevolgde bezetting met Lodewijk de XIV, gedurende welke, in de jaren 1672 tot 1678, dit Gewest wederom zoo vele rampen te verduren had, bragten, onder anderen, te weeg, dat de Gemeenschap, na het sluiten van den vrede te Utrecht (1713), enkel wegens oorlogslasten en kosten van afkoop van plundering en brandstichting, met eene schuld van meer dan vier millioen guldens behaard waren.

De zoo even aangeduide ongunstige toestand, waarin zich dit Gewest, als het gevolg van de staatkunde der zeven Vereenigde Provinciën, geplaatst had, duurde voort tot aan den inval der Fransche Begerichaten in 1794 of 1795, wanneer hetzelfde, na doordien inval al wederom veel geleden en ziele opofferingen getroost te hebben, kort daarna tot het algemeene bondgenootschap werd toegelaten, en met de overige Provincieën op eenen gelijken voet bestuurd werd.

De tijdsomstandigheden van 1795 tot 1814 bragten wel is waar, allerwijge, doch onzekerheid aan deze Provincie, vrangte vruchten aan, als welke, door hare topografische ligging, tot hooger weg verstrekte aan de talrijke legioenen, die uit Frankrijk en België werden aangevoerd, en liden van Duitsland begaven of van derwaarts terugkeerden.

Velen zijn er onder U. E. G. A., die den staat van zaken, gelyk den eenen en anderen dezer laatste tijden, gezien en ingewoond hebben, en beter dan ik zullen zij dus kunnen waarderen het onderscheid in voortgang, hetwelk 15 jaren genot onzer schoone grondwettige instellingen, onder het beheer van den besten der Koningen, alhier heeft gebragt, en wat wij, na zoo vele rampen en opofferingen, op eenen deze verbeterde bestuursinrichting te denken hebben. Het is niet mogelijk te blijven ophouden, om te denken, dat de voortgang der ingezetenen te bevoorstellen valt geheel en al in de welwillende en vaderlijke oogmerken van het Opperbestuur, en wij zullen vooral de gelukkige uitverkselen daarvan ondervinden, wanneer wij die goede bedoelingen niet miskennen, de heilzame inzichten van het Gouvernement helpen ten uitvoer brengen, en wanneer wij het verhoudt en de eendragtige medewerking verleenend die de van ons overlangte van de U. E. G. A. wederkerig toezeggen. Het zij mij naagend, dat ik het uwer belangrijkste uitverkselen, de grondwettige instellingen, op eenen U. E. G. A., als de voorwaarde ingezetenen uit verschillende standen en uit verschillende oorden van dit Gewest verkozen, zich alhier jaarlijks vereenigen, om de algemeene belangen van hetzelfde te overzegen en te bevorderen, en om zooveel te voorzien in de verzorging der aittredende leden, die van wege Noord-Brabant ter Staten behoorlijk zitting hebben gehad, als in de aanvulling van het Kollegie van Gedeputeerde Staten.

In de vergadering der Staten-Generaal, zija sedert jaar door U. E. G. A. twee verkiezingen te doen, ten gevolge der eendragtige afleiding van de heer Mr. P. A. van Maepwien en A. J. J. Meppel, terwijl er in het Kollegie van Gedeputeerde Staten eene buitengewone vacature zal behooren van vijf te worden, welke, in hetzelfde, door het overlijden van den heer Mr. J. H. Sassen, ontstaan is. Bij deze gelegenheid kan ik mij niet onthouden, met U. E. G. A. uwer nagedachtenis van dien overledene, hilde te bewaren, zing verlies en

verklaard hebben; dat zij zich ten minne gevallen niet aan het verlies van lijf en goed zouden bloot stellen, en dat zelfs de Turken meenden, dat zij, door eepe eerlijke kapitulatie, hun afzonderlijk vermogen zouden kunnen redden, ten einde, met hetzelfde, in dienst des sultans over te gaan. Ook de Deij was niet zonder ongerustheid wegens het lot, dat een onvoorzigtige tegenstand hem zou bereiden. Deze inwendige verdeeldheden en deze gesteldheid der gemoederen, het ijsselijk gebulder van het belegerings-geschut, dat reeds den eersten dag bres geschoten moet hebben, en de wel gevoede kanonnade der vloot, — alle deze omstandigheden zijn genoegzame redenen voor de onderwerping van Algiers.

Eene ongelukkige gebeurtenis heeft echter de blijdschap over den behaalden zege verbitterd. Men verzekert, dat een onzer baillons, op den 29sten juni, bijna geheel door eene horde Bedouinen vernield is geworden. Zij hadden onze soldaten aangegrepen op een oogenblik, dat de chef, zich genoegzaam gedekt achtende door de nabijheid der ovenge korpsen, gelast had, de gemeer-sloten los te maken, ten einde dezelve te poetsen.

Heden zijn er in alles 322 afgevaardigden bekend; van dat getal zijn er 187 van de oppositie, en 135 van de regterzijde.

Mengelingen.

NOG IETS OVER DEN 18 JUNI.

Onlangs vonden wij in de Arnheimsche Courant een artikel over de, ook onzes inziens, min gepaste en doelmatige viering van dezen altijd gedenkwaardigen dag, met hetwelk wij het, wat de hoofzaak betreft, volkomen eens zijn. Alleen deed het ons leed, daarin aanmerkingen te vinden op de wijze, waarop sommige Predikanten zich op den kansel over die gebeurtenis uitlieten, te meer nu ons die aantekeningen niet alle even gegrond voorkomende, en der schrijver van, met opzet, zenen stand te willen behouden. Die lange wij niet zo vele brekebeenen oplevert, als men had verwacht had, voor 40 of 50 en meer jaren, bij denzelven te kunnen tellen. Het wordt, naamelijk, van een Predikant gewaagd, die een kort verhaal van den veldslag, voor Napoleon zoo noodlotig, gepast, gewaag gemaakt had van een gevallen slagregen, welke, voor den vijand zeer vreeslijk. Aorta tot de beslissing van den oorlog had toegebracht. Dat dit niet zo geheel bezijden de waarheid is, blijft in de *Publieke Geschiedenis der Nederlanden*, door dezen verachtelijken landgenoot N. G. van Kanten, die, in het 2de deel van dat werk, bl. 555 des tweeden druks, het volgende schrijft: "Thans ging de aftoet van Willems (het noodzakelijke gevolg van dien aftoet van Franssen) in goede orde voort, zonder door Napoleon (die intusschen met zijne hoofdmagt van Fleurus naar Quatre-Bras was getrokken) van belang te kunnen worden verscheid. Hevige slaggevechten hadden intusschen de wegen bijkans onbegrijpelijk gemaakt. Het welk voor beide de legers, doch inzonderheit voor de vervolgende Franschen, groote hinderpalen niet sloeg, was ook aan de gezondheid des soldaats, wazijnlike nadelen toebrengt. Waarlijk, als een der voornaamste geschiedkundige schrijvers van Nederland zoo iets mag te boek stellen, zien wij niet, waarom een Christen leeraar hetzelfde, met aanwezig van het Voorzigtigheid, hetwelk nergens bron en gesloten is, worden op den kansel niet zou mogen zeggen, zoodat bloot te staan van de ongezonde, aanmerkingen van eiken betweter, die dezelve zou verkiezen te maken.

ALLEERLEI.

De Courrier des Bas zegt, ter gelegenheid van de afwijzing van den Baron de Bylandt, als lid der Eerste Kamer, te maken. "Compères ministres, gisteren in de Kamer, onder die voorzigtigheid van de geschikken moet is den Courrier wellicht evenmin als ons bekend, doch opmerkelijk is het, dat de Postijaz volstrekt geene melding maakt van de vreugde, die hem en de zijnen bezocht moet hebben bij het vernemen der herkiezing van de heer van Velsen, en de andere degenen van de vroeger verkiezenwoordigers. De reden daarvan is deze: het is den Courrier c. a. niet te doen om waardige leden, maar voornamelijk om Unionisten in de Tweede Kamer te hebben. Zoo als wat men denken was, er is weder een duchtig leven gehonden, na den afwijzing van meergemelde Baron. Deze serieuze nadering was, zins, sprak van zelf, en gans met de minste moeite, was moest een *onderdruip* herhaald geschiet, van de onvermeidbaarheid der niet voortdurende patriotten getuigen. — Zonderling is het echter, dat men in eenen adem, *vive le Roi* en *vive l'Union* roepen heeft, want *vid*: Briefwisseling van de Pot-van de dag, en schiet naast, minder dan eens, geleet om-voering, de venging, aan, welk hoofd, doch de eerste, en, de, gelooven, dat, wat minder gelucht, en, de, ver-vulling van een, had, behalve beoorde, schiedkundig, ver-voloren, wachgeld, den Baron, welk, zo, aangewand, zou, zijn.

MARKT-PRJZEN.

DER STAD BREDA
van den 13 July 1830.

Het Nederl. Mulde Tarwe.	18	11
Het dito dito Rogge.	5	25
Het dito dito Boekweit.	5	90
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	0	15
Een lucht Tarwe-brood, van een pond Nederl.	0	23
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	0	26
Een Nederl. pond Tarwen-Meel.	0	50
Een dito pond Boekweide-Meel.	0	50
Een dito pond Beter	0	70

A D V E R T E N T I E N .

A M O R T I S A T I E S I J N D I C A A T

VERPACHTING VAN TIENDEN.

De Agent van het Domein te Breda, zal op de na vermelde dagen drie of plaatsen verpachten de D. O. M. E. I. N. D. I. E. N. in het ressort van dezelve, hantou te weten:
Op Donderdag den 22 July 1830, smorgens om 10 ure, ten gemeentens huize van Alphen, de T I E N D E N van Alphen en Riel.
Op dezelfde dag, smiddags om 12 ure, ten Huize en Herberge van A. N. van Gils, in de Lelie te Baarle Nassau, de T I E N D E N aldaar.
Op Zaterdag den 24sten July 1830, namiddags ten drie ure, ten huize en herberge van P. Hermans te Zundert. — de T I E N D E N van Zundert en Rijsbergen.
Op Maandag den 26 July 1830, namiddags ten drie ure, ten Gemeentens huize van Gilze, de T I E N D E N van Gilze en Chaam.
Op Donderdag den 29 July 1830, smorgens ten tien ure, ten Stadhuize van Breda, de D. O. M. E. I. N. D. I. E. N. van Gi-noken en Bavel, Prinsenhage en Teteringen.

Breda, den 1 July 1830.

De Agent voornoemd
G. L. SMITS.

Den 20sten July 1830, Heden Overleed alhier, op het om-verwachtst, in den Oudenavond van ruim 80 jaren, de Excellentie de Hoog Wel Geborenen Heer L O D E V I C I J T H E O D O R U S J O H A N N E S B A R O N VAN B O E C O P, Gepensioneerd Leutnant-Generaal, enz.

Den Boek- en Plaafdrukker T. J. W. J. N. H. O. V. E. N. H. E. N. D. R. I. K. S. E. N te Rotterdam, heeft heden uit en is bij BROESE & Comp. te Breda te bekomen:
De derde druk van het algemeen bekende Rekenboek van Mr. WILLEM BARTJENS, 1ste stuk, 2de gedeelte. Prijs 50 Gents; zijnde dit tweede gedeelte thans ook door een zeer bekwaame hand volgens het nieuwe stelsel ingerigt.
2e. De zesde druk van J. P. T. I. K. E. R. S, Gronden der Nederlandsche Taal, 2e aanmerkelijk verbeterd. Prijs 15 Gents.
3e. De vierde druk van het NIEUW BURGELIJF KIE N-BOEK, waarin alles volgens de nieuwe Staten en Gevieten berekend wordt. Prijs 90 Gents.

4e. ZEDERKUNDIGE TAFELLEN voor kinderen, met fraaije en gekleurde plaatjes. Prijs 60 Gents.
N. V. P. I. A. N. E. N. T. E. R. M. A. K. E. L. I. J. K. E. P. R. E. N. T. V. E. R. B. E. E. L. D. I. N. G. E. N. 1ste en 2de TWAALF T. A. L., zijnde in ieder stukje twaalf fraaije gekleurde plaatjes. Prijs 60 Gents.

5e. BELLEDEN GALLERIE, met 24 plaatjes, enz. Prijs 15 Gents.
6e. DE B E R L D S P R A K T I J G E B. I. J. B. E. L. met 400 verspreiden. 3de druk. Prijs 15 Gents.

7e. T O O V E R S P E L I N G, gekleurd, 6 vortten, a 15 Gents per spel, o ver de geschiedenis van S. O. H. J. U. D. I. E. L. S. S. B. E. N., gekleurd, 12 vortten, a 10 Gents. Prijs 15 Gents.
8e. G. E. L. I. T. O. G. R. A. N. I. E. K. A. A. R. E. J. E. S., 14 soorten, a 50 Gents per soort. Prijs 70 Gents.
9e. De B. E. R. L. D. S. P. R. A. K. T. I. J. G. E. B. I. J. B. E. L. met 400 verspreiden. 3de druk. Prijs 15 Gents.

10e. T O O V E R S P E L I N G, gekleurd, 6 vortten, a 15 Gents per spel, o ver de geschiedenis van S. O. H. J. U. D. I. E. L. S. S. B. E. N., gekleurd, 12 vortten, a 10 Gents. Prijs 15 Gents.
11e. G. A. N. Z. E. N. S. P. I. J. L. L. E. N. S. P. E. L., allen, a 10 Gents. Prijs 15 Gents.
12e. S. C. H. I. J. D. O. L. M. A. A. T. a 10 Gents, gekleurd, 12 vortten, a 10 Gents. Prijs 15 Gents.
13e. S. C. H. I. J. D. O. L. M. A. A. T. a 10 Gents, gekleurd, 12 vortten, a 10 Gents. Prijs 15 Gents.
14e. P. L. A. T. T. E. N. enz. enz.